

ออกแบบและพัฒนากระเป๋าหนังโดยใช้เทคนิคการสาน
กลุ่มสตรีกระเป๋าหนังตำบลบ้านแห จังหวัดอ่างทอง

อินทิรา บุญพรต^{1*}

Design and development with weaving techniques for leather women group of
bag in Tambon Ban-hae, Ang-tong Province

Inthira Boonprot^{1*}

¹วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

^{1*}Poh-Chang Academy of Arts, Rajamangala University of Technology Rattanakosin.

* Corresponding author. E-mail address: inthira.boon@rmutr.ac.th

received April 26 ,2019 revised July October 15 ,2019 accepted August 27,2019

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องออกแบบและพัฒนากระเป๋าหนังโดยใช้เทคนิคการสาน กลุ่มสตรีกระเป๋าหนังตำบลบ้านแห จังหวัดอ่างทอง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบลายสาน ชุมชนตำบลบ้านแห จังหวัดอ่างทอง 2) เพื่อออกแบบและพัฒนากระเป๋าหนัง โดยใช้เทคนิคการสาน 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณะกระเป๋าหนัง เทคนิคการสาน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการจักสาน 3 ท่าน ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนัง 3 ท่าน ผู้ตอบแบบประเมินด้านความพึงพอใจ ได้แก่ ผู้ประกอบการกระเป๋าหนัง 9 ท่าน และสุภาพสตรีที่มาเลือกซื้อผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนัง ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพคเมืองทองธานี ในงาน OTOP MIDYEAR 2018 จังหวัดปทุมธานี จำนวน 100 ท่าน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินลวดลายประยุกต์ จำนวน 9 ลวดลาย เลือกใช้เทรนสีปี 2018 ประกอบลวดลาย แบบประเมินด้านรูปทรงกระเป๋า ศึกษารูปทรง แนวโน้มกระเป๋าถือสำหรับสุภาพสตรีปี 2018 จำแนกรูปทรงกระเป๋าตามพฤติกรรมของผู้ใช้ 3 ขนาด คือขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และแบบประเมินความพึงพอใจด้านรูปลักษณะของกระเป๋าถือสำหรับสุภาพสตรี โดยใช้เทคนิคการสาน มีหัวข้อการประเมิน 2 ด้าน คือด้านความงามและด้านประโยชน์ใช้สอย ผลการวิจัยลวดลายสำหรับออกแบบกระเป๋าพบว่า ลวดลายสำหรับกระเป๋าขนาดใหญ่ ลวดลายประยุกต์ที่ 2 ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.58 ลวดลายสำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดกลาง ลวดลายประยุกต์ที่ 2 ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.48 และ ลวดลายสำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดเล็ก ลวดลายประยุกต์ที่ 3 ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.73 ผลสรุปรูปทรงกระเป๋าพบว่า รูปทรงกระเป๋าขนาดใหญ่ รูปทรงที่ 2 (Tote bag) ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.60 รูปทรงกระเป๋าขนาดกลางรูปทรงที่ 2 (Doctor's bag) ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 และรูปทรงกระเป๋าขนาดเล็กรูปทรงที่ 3 (Clutch bag) ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.37 ผลสรุปความพึงพอใจของผู้บริโภคพบว่า กระเป๋าขนาดกลาง รูปทรง Doctor's bag ระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.65 รองลงมากระเป๋าขนาดใหญ่ รูปทรง Tote bag ระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.52 และกระเป๋าขนาดเล็ก รูปทรง Clutch bag ระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53

คำสำคัญ : ออกแบบและพัฒนากระเป๋าหนัง เทคนิคการสาน

ABSTRACT

This research is about designing and developing leather bags using weaving techniques for the leather bag women group in Tambon Ban-Hae, Ang-tong Province. The objectives were: 1. To study weaving patterns of Tambon Ban-Hae community, Ang-tong Province 2. To design and develop leather bag with weaving techniques and 3. To assess the consumers' satisfaction on leather bag appearance and weaving techniques. The population and sampling group were three weaving technique experts, three leather bag designers, nine traders and a hundred women who showing interest in leather bags at the exhibition and convention center Impact Meungtongtane during OTOP MIDYEAR Fair 2018, Patumtane Province. The statistics used in the research was percentage, average (\bar{x}) and standard deviation (S.D.) The method used was Through evaluation forms There were 9 of applied patterns designed with the trend colors of 2018 of Design and shape of the bag were done with the 2018 women handbag trends in mind. Shapes were determined from users' behavior which came into 3 sizes: large, medium and small. For the satisfaction form for women's participants, the questioning areas were focused on weaving techniques and utility. The result on patterns found that the 2nd pattern on the large size bag were viewed as the most suitable with an average of 4.58, following by the medium size bag with an average of 4.48. The 3rd pattern were viewed as suitable for the small size bag with an average of 4.73. The results on bag design found that the 2nd design of the large size (TOTE Bag) was viewed as the most suitable with an average 4.60, the 2nd design of medium size (Doctor's Bag) was viewed as the most suitable with an average of 4.53. The 3rd design of the small size (Clutch Bag) was view as the most suitable with an average of 4.37. The total result of women's satisfaction was found that the small size Doctor's bag was the most favorite with in average of 4.65, followed by the medium size Tote bag with the average of 4.52. All in all the small size clutch bag was the most favorite with the average score of 4.53.

Keywords : Design and Develop, Leather Bag, Weaving Technique

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันตามท้องถิ่น ยังปรากฏการผลิตงานศิลปหัตถกรรมอยู่อย่างแพร่หลาย อีกทั้งรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น มีความผสมผสานกัน ซึ่งเป็นผลจากความเจริญทางด้านต่าง ๆ รวมทั้งสภาพสังคมที่แปรเปลี่ยนไป ปรับรูปแบบให้ทันสมัยขึ้น เพื่อเชิญชวนให้ผู้สนใจได้จับจองเป็นเจ้าของ เป็นกลยุทธ์การตลาดอีกอย่างหนึ่งที่มีการแข่งขันกันในยุคปัจจุบัน เลือกรสรวีสดุดแทนของดั้งเดิม ให้มีความสะดวกในการใช้งานและเป็นการลดต้นทุนการผลิต ปรับปรุงกรรมวิธีปรับเทคนิคให้ง่ายขึ้น เพื่อผลิตได้จำนวนมากและที่สำคัญอาจใช้กำลังเครื่องจักรเข้ามาทดแทนฝีมือคนมากกว่าในอดีต การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนี้ เป็นระบบและรูปแบบหนึ่งของการปรับตัวที่ช่างฝีมือจะต้องกระทำ เพื่อความอยู่รอดของชีวิต หากบุคคลใดไม่ปรับตัว อาจไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมยุคปัจจุบัน (นฤทธิ วัฒนภู, 2555, น. 58)

การผลิตกระเป๋าหนังของตำบลบ้านแห เริ่มจากนางบุญมาก วิริยะพันธ์ ชาวตำบลบ้านแห ได้ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ซึ่งเป็นอาชีพที่ทางบ้านช่วยกันทำ แต่ผลผลิตและรายได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร ประกอบกับทางบ้านยากจน จึงเป็นสาเหตุให้ผันตัวเองเข้ามาทำงานทำในกรุงเทพฯ โดยได้เข้าสมัครงานที่โรงงานทำกระเป๋าหนัง ได้เรียนรู้ทั้งกระบวนการขั้นตอนการผลิต เทคนิคการผลิต กระเป๋าหนังจนมีความรู้ความชำนาญ ได้ทำงานอยู่ที่โรงงานผลิตกระเป๋าหนังเป็นเวลา 20 ปี จากนั้นจึงลาออกจากโรงงาน ในปี พ.ศ. 2544 มาอยู่บ้านที่ตำบลบ้านแห อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง หลังจากกลับมาอยู่ที่บ้านได้ไม่นาน จึงได้ชักชวนคนในชุมชนที่ว่างงาน มารวมตัวกัน เพื่อตั้งกลุ่มกระเป๋าหนัง โดยมีนางบุญมากเป็นผู้สอนด้านการตัดเย็บ รวมทั้งออกแบบ กระเป๋าจากหนังเทียม จากนั้นทางกลุ่ม ได้งบประมาณสนับสนุนจากองค์กรเอกชน (CIPP) ส่วนหนึ่ง กลุ่มได้มีการระดมหุ้น หุ้นละ 100 บาท ปัจจุบันกลุ่มสตรีกระเป๋าหนังตำบลบ้านแห มีสมาชิก 12 คน โดยสมาชิกส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชน จึงทำให้คนในชุมชนเกิดรายได้ ไม่ต้องไปทำงานต่างถิ่น จากการสำรวจภาคสนาม การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า กลุ่มชุมชนในตำบลบ้านแห และพื้นที่ใกล้เคียงมีผู้ชำนาญในการจักสาน จากการสืบทอดภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษ แต่ยังคงขาดการบูรณาการด้านการออกแบบ ซึ่งยังไม่มีหน่วยงานใดเข้าไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้ความรู้ด้านการออกแบบ ผู้วิจัยจึงเกิดแนวความคิดในการ

ออกแบบพัฒนากระเป่าหนัง โดยใช้เทคนิคการสาน ร่วมกับกลุ่มสตรีกระเป่าหนัง ตำบลบ้านแห จังหวัดอ่างทอง เนื่องจากเอกลักษณ์ของกลุ่มชุมชนมีความชำนาญด้านการจักสาน พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม ลวดลายที่นำมาพัฒนาเป็นลวดลายที่กลุ่มชุมชนสามารถนำมาต่อยอดและประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัย จึงควรมีการออกแบบและพัฒนาให้ตอบสนองกลุ่มผู้ใช้ ซึ่งปัจจุบันพฤติกรรมการใช้กระเป่าของผู้บริโภคนิยมใช้กระเป่าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและมีรูปแบบที่หลากหลาย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า กลุ่มสตรีกระเป่าหนังตำบลบ้านแห จังหวัดอ่างทอง จะได้ผลิตผลิตภัณฑ์กระเป่าหนังจากเทคนิคการสานลวดลายประยุกต์ที่เป็นเอกลักษณ์และมีคุณค่า ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมการขาย ส่งเสริมอาชีพในชุมชน ทำให้ชุมชนเป็นชุมชนที่เข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ จากแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป่าหนัง เทคนิคการสานที่กลุ่มชุมชนได้เรียนรู้ร่วมกับผู้วิจัย ทำให้เกิดเป็นลวดลายประยุกต์ใหม่แต่ยังคงเอกลักษณ์งานหัตถกรรมท้องถิ่น ส่งเสริมการขายด้านผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชนทำให้ได้ผลิตภัณฑ์กระเป่าหนังรูปแบบใหม่ ไม่ซ้ำรูปแบบเดิม สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ซึ่งว่าด้วยการพัฒนาวิสาหกิจขนาดย่อย ขนาดเล็กและขนาดกลาง วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อขยายฐานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความครอบคลุมมากขึ้น เป็นการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาและส่งเสริมให้กลุ่มชุมชนผลิตได้และขายเป็น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบลายสาน ชุมชนตำบลบ้านแห จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อออกแบบและพัฒนากระเป่าหนัง โดยใช้เทคนิคการสาน
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปผลิตภัณฑ์กระเป่าหนัง จากเทคนิคการสาน

ทฤษฎี สมมุติฐาน และกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

การวิจัยเรื่องออกแบบและพัฒนากระเป่าหนัง โดยใช้เทคนิคการสานกลุ่มสตรีกระเป่าหนัง ตำบลบ้านแห จังหวัดอ่างทอง ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. ทฤษฎีการออกแบบผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยได้นำ ทฤษฎีทางการออกแบบของ George E. Dieter มีความสอดคล้องกับ (Karl T. Ulrich and Steven D. Eppinger อ่างในศิริพรณ์ ปีเตอร์, 2550) 6 องค์ประกอบได้แก่

- 1.1 ประโยชน์ใช้สอย
 - 1.2 ประสิทธิภาพในการใช้งาน
 - 1.3 รูปทรงภายนอกสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
 - 1.4 มีรูปลักษณะสวยงาม
 - 1.5 มีวัสดุเหมาะสมกับการใช้งาน
 - 1.6 มีภาพลักษณ์เฉพาะที่เป็นเอกลักษณ์ และสามารถสื่อสารหน้าที่ประโยชน์ใช้สอยได้อย่างชัดเจน
2. ทฤษฎีด้านรูปแบบ ผู้วิจัยได้นำ ทฤษฎีด้านรูปแบบของ วิรุณ ตั้งเจริญ (2539) 5 องค์ประกอบได้แก่
- 2.1 การรับรู้และสื่อการเห็น
 - 2.2 ความสมดุล
 - 2.3 แนวตั้งและแนวนราบ
 - 2.4 ความน่าสนใจ
 - 2.5 บริเวณบวกและลบ

ขอบเขตการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบลายสาน สำหรับออกแบบกระเป่าหนัง

1.1 เพื่อศึกษารูปแบบลายสาน สำหรับออกแบบกระเป่าหนัง ผู้วิจัยลงพื้นที่ศึกษารูปแบบลายสาน ในชุมชนตำบลบ้านแห ใช้วิธีการสังเกต และจากเอกสาร ตำรา เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือประกอบการออกแบบกระเป่า สำหรับลวดลายที่ใช้ในการออกแบบกระเป่า ผู้วิจัยออกแบบลวดลายเป็นลักษณะลายเส้นกราฟิกสำหรับทดลองวางลวดลาย (ออกแบบลวดลายประยุกต์ โดยใช้เทคนิคจากการสานลายแบบดั้งเดิม) จากนั้นทำการสานลวดลายจากวัสดุหนึ่งเป็นชิ้นงานจริง เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเห็นลายที่เด่นชัด จำนวน 9 ลาย และเลือกใช้เทรนสีปี 2018 มาประกอบลวดลาย

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างด้านลายสาน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านลายสานจำนวน 3 ท่าน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งเครื่องมือ ออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ
 ขั้นตอนที่ 1 ศึกษารูปแบบและประเภทลายต่าง ๆ โดยให้กลุ่มชุมชนมีส่วนร่วมในการเลือกลายสาน จากนั้นนำลวดลายที่เลือกไว้มาสานเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นด้านลายสานจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเลือกรูปแบบของลายสานที่เหมาะสมที่สุด

2. เพื่อออกแบบและพัฒนากระเป๋าหนัง โดยใช้เทคนิคการสาน

2.1 ด้านรูปทรงกระเป๋า ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารูปทรง จากสื่ออินเทอร์เน็ต แนวโน้มกระเป๋าถือสำหรับสุภาพสตรีปี 2018 จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือประกอบการออกแบบกระเป๋า จำแนกรูปทรงกระเป๋าตามพฤติกรรมของผู้ใช้ 3 ขนาด คือขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในลักษณะลายเส้น เพื่อให้กลุ่มผู้ประกอบการค้ากระเป๋าหนัง ทำการประเมินและสรุปผลการประเมิน ออกแบบในลักษณะ 3 มิติ จากนั้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินให้ข้อเสนอแนะด้านการออกแบบ เพื่อพัฒนาปรับปรุงต่อไป

2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนัง โดยใช้เทคนิคการสาน ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนัง จำนวน 3 ท่าน

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินด้านรูปแบบกระเป๋า ในรูปแบบ 3 มิติ เพื่อหาตัวแทนรูปทรง ผู้เชี่ยวชาญทำการวิเคราะห์ และเลือก โดยใช้เกณฑ์การประเมินจากข้อคำถามที่ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามการประเมินไว้ และขึ้นงานผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋าถือสำหรับสุภาพสตรี โดยใช้เทคนิคการสาน

3.1 การประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋าถือสำหรับสุภาพสตรี โดยใช้เทคนิคการสานมีหัวข้อการประเมิน 2 ด้าน คือด้านความงาม และด้านประโยชน์ใช้สอย วิเคราะห์ความคิดเห็นแบบสอบถามความพึงพอใจโดยการหาค่าเฉลี่ย \bar{x} และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้ประกอบการด้านผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนัง จำนวน 9 ท่านกลุ่มที่ 2 สุภาพสตรีที่มาเลือกซื้อสินค้าโอท็อป ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพคเมืองทองธานี ในงาน OTOP Midyear 2018 จังหวัดประทุมธานี จำนวน 100 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษาและวิจัยมีขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ ต้นแบบกระเป๋า จำนวน 3 แบบ ใช้รูปแบบประเมินความพึงพอใจโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 109 คน หาค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ (Likert, 1961 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51–5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51–4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
2.51–3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
1.51–2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1.00–1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

นิยามศัพท์

1. กระเป๋าหนัง หมายถึง กระเป๋าที่มีรูปทรงและลักษณะการใช้งานที่แตกต่างกัน
2. เทคนิคการสาน หมายถึง รูปแบบและลวดลายที่พัฒนาและประยุกต์จากลายดั้งเดิม

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งระยะของการทำวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนดำเนินการวิจัย ศึกษาปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ และศึกษาทำเนียบผู้รู้ด้านการจักสาน ร่วมกับกลุ่มชุมชน
 ระยะที่ 2 ระยะดำเนินการวิจัย ออกแบบและสร้างลวดลาย โดยการสัมภาษณ์ สังเกต บันทึกภาพ จากนั้นนำผลที่ได้เรียงเรียง วิเคราะห์เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบร่วมกับชุมชน รวมถึงการศึกษาประเภทและรูปทรงกระเป๋าสำหรับ

สุภาพสตรี เลือกวัสดุประกอบ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ประเมินต้นแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ ประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค
สรุปวิเคราะห์ข้อมูล และเรียบเรียงรายงานการวิจัย

ระยะที่ 3 ระยะหลังวิจัย ติดตามและประเมินผลการวิจัย

ผลสรุปลายประยุกต์ สำหรับออกแบบกระเป๋า

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสำรวจลวดลายสานของชุมชนบ้านแห จังหวัดอ่างทอง โดยวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง
จากนั้นนำลวดลายมาประยุกต์ทำให้เกิดเป็นลวดลายใหม่ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบ จากนั้นผู้ทรงคุณวุฒิเลือกรูปแบบของลายสาน นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้แบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ผลสรุปลายประยุกต์ สำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดใหญ่ ได้ผลสรุปตัวแทนสีและลวดลาย ดังนี้

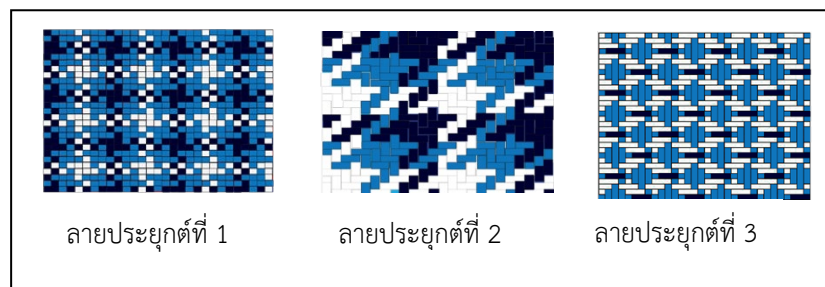
1. ผลสรุปลวดลาย สำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดใหญ่

ภาพ 1 ภาพเปรียบเทียบลายประยุกต์ สำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดใหญ่

ผลการวิเคราะห์พบว่า ลวดลายประยุกต์ สำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดใหญ่ ลายที่ 2 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุดค่าเฉลี่ย 4.58

2. ผลสรุปลายประยุกต์ สำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดกลาง

ภาพ 2 ภาพเปรียบเทียบลายประยุกต์ สำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดกลาง

ผลการวิเคราะห์พบว่า ลวดลายสำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดกลาง ลายประยุกต์ที่ 2 มีระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย 4.48

3. ผลสรุปลายประยุกต์ สำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดเล็ก

ภาพ 3 ภาพเปรียบเทียบลายประยุกต์ สำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดเล็ก

ผลการวิเคราะห์พบว่า ลวดลายสำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดเล็ก ลายประยุกต์ที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.73

ผลสรุปลายประยุกต์ สำหรับรูปทรงกระเป๋า

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างด้านรูปทรงผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนึ่ง โดยใช้เทคนิคการสุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนึ่ง จำนวน 3 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินด้านรูปแบบกระเป๋า โดยใช้แบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

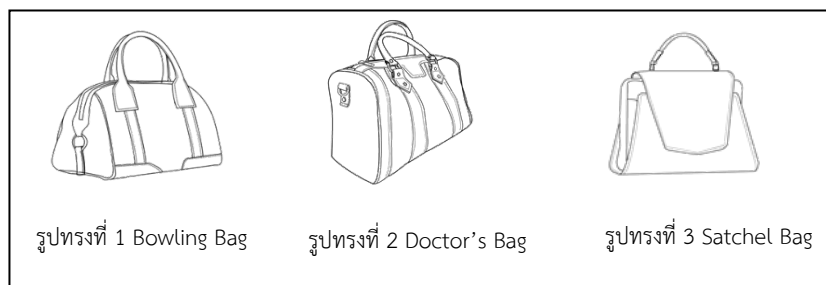
1. ผลสรุปรูปทรงกระเป๋าขนาดใหญ่

ภาพ 4 ภาพเปรียบเทียบรูปทรงกระเป๋าขนาดใหญ่

ผลการวิเคราะห์พบว่า รูปทรงกระเป๋าขนาดใหญ่ รูปทรงที่ 2 (TOTE Bag) มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.60

2. ผลสรุปรูปทรงกระเป๋าขนาดกลาง

ภาพ 5 ภาพเปรียบเทียบรูปทรงกระเป๋าขนาดกลาง

3. ผลการวิเคราะห์พบว่า รูปทรงกระเป๋าขนาดกลางรูปทรงที่ 2 (Doctor's bag) มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53
4. ผลสรุปรูปทรงกระเป๋าขนาดเล็ก

ภาพ 6 ภาพเปรียบเทียบรูปทรงกระเป๋าขนาดเล็ก

ผลการวิเคราะห์พบว่า รูปทรงกระเป๋าขนาดเล็กรูปทรงที่ 3 (Clutch Bag) มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.37

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่มีต่อรูปลักษณะของกระเป๋าหนัง โดยใช้เทคนิคการसान กลุ่มสตรีกระเป๋าหนัง ตำบลบ้านแห จังหวัดอ่างทอง

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณะกระเป๋าหนัง โดยใช้เทคนิคการसान ได้แก่ผู้ประกอบการกระเป๋าหนัง 9 ท่าน และสุภาพสตรีที่มามีเลือกซื้อผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนัง ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพคเมืองทองธานี ในงาน OTOP Midyear 2018 จังหวัดปทุมธานี จำนวน 100 ท่าน ผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อการประเมิน ออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความงาม และด้านประโยชน์ใช้สอย ผลการประเมินด้านรูปทรงกระเป๋าขนาดกลาง ได้แก่ รูปทรง Doctor's Bag มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.65 รองลงมารูปทรงกระเป๋าถือขนาดใหญ่ รูปทรง Tote bag มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 และผลการประเมินด้านรูปทรงกระเป๋าขนาดเล็ก รูปทรง Clutch Bag มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.52 มีรายละเอียดผลการประเมินดังนี้

ภาพ 7 ภาพรูปลักษณะของกระเป๋าขนาดใหญ่ รูปทรง TOTE Bag

ตารางที่ 1 การประเมินด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋าขนาดใหญ่ รูปทรง TOTE Bag

หัวข้อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ ของกระเป๋าหนังเทคนิคการสาน (กระเป๋าถือขนาดใหญ่)	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1.ด้านความงาม			
1.1 มีรูปลักษณ์แปลกใหม่	4.34	0.80	มาก
1.2 รูปทรงกระเป๋ามีความสมดุล	4.75	0.53	มากที่สุด
1.3 รูปทรงกระเป๋ามีความสวยงาม	4.43	0.82	มาก
1.4 วัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม	4.61	0.69	มากที่สุด
1.5 มีความน่าสนใจในการเลือกซื้อ	4.39	0.83	มาก
1.6 ลวดลายมีความสวยงาม น่าใช้	4.81	0.46	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.56	0.69	มากที่สุด
2.ด้านประโยชน์ใช้สอย			
2.1 มีความสะดวกต่อการใช้งาน	4.69	0.63	มากที่สุด
2.2 วัสดุที่นำมาใช้ง่ายต่อการบำรุงรักษา	4.46	0.81	มาก
2.3 มีความเหมาะสมสำหรับสุภาพสตรีที่มีอายุ 25-45 ปี	4.51	0.66	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.55	0.75	มากที่สุด
สรุปค่าเฉลี่ยรวม	4.53	0.72	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋าขนาดใหญ่ รูปทรง TOTE Bag พบว่า

1.ด้านความงาม มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวม 4.56 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า ลวดลายมีความสวยงาม น่าใช้ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.81 รองลงมารูปทรงกระเป๋ามีความสมดุล ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.75 และวัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.61

2.ด้านประโยชน์ใช้สอย มีระดับเหมาะสมโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.55 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า มีความสะดวกต่อการใช้งาน ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.69 รองลงมามีความเหมาะสมสำหรับสุภาพสตรีที่มีอายุ 25-45 ปี ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.51 และวัสดุที่นำมาใช้ง่ายต่อการบำรุงรักษา ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.46

จึงสรุปได้ว่า ผลการประเมินด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋า ขนาดใหญ่ รูปทรง TOTE Bag มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53

ภาพ 8 ภาพรูปลักษณ์ของกระเป๋าขนาดกลาง รูปทรง Doctor's Bag

ตารางที่ 2 การประเมินด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋าขนาดกลาง รูปทรง Doctor's Bag

หัวข้อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ ของกระเป๋าหนังเทคนิคการสาน (กระเป๋าถือขนาดกลาง)	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1.ด้านความงาม			
1.1 มีรูปลักษณ์แปลกใหม่	4.46	0.79	มาก
1.2 รูปทรงกระเป๋ามีความสมดุล	4.74	0.52	มากที่สุด
1.3 รูปทรงกระเป๋ามีความสวยงาม	4.78	0.52	มากที่สุด
1.4 วัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม	4.42	0.83	มากที่สุด
1.5 มีความน่าสนใจในการเลือกซื้อ	4.49	0.78	มาก
1.6 ลวดลายมีความสวยงาม น่าใช้	4.81	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.62	0.65	มากที่สุด
2.ด้านประโยชน์ใช้สอย			
2.1 มีความสะดวกต่อการใช้งาน	4.55	0.74	มากที่สุด
2.2 วัสดุที่นำมาใช้ง่ายต่อการบำรุงรักษา	4.74	0.52	มากที่สุด
2.3 มีความเหมาะสมสำหรับสุภาพสตรีที่มีอายุ 25-45 ปี	4.77	0.52	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.69	0.59	มากที่สุด
สรุปค่าเฉลี่ยรวม	4.65	0.62	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋าขนาดกลาง รูปทรง Doctor's Bag พบว่า

1.ด้านความงาม มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.62 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า ลวดลายมีความสวยงาม น่าใช้ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.81 รองลงมารูปทรงกระเป๋ามีความสวยงาม ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.78 และวัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.42

2.ด้านประโยชน์ใช้สอย มีระดับเหมาะสมโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.69 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมสำหรับสุภาพสตรีที่มีอายุ 25-45 ปี ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.77 รองลงมาวัสดุที่นำมาใช้ง่ายต่อการบำรุงรักษา ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.74 และมีความสะดวกต่อการใช้งาน ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.62

จึงสรุปได้ว่า ผลการประเมินด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋าขนาดกลาง รูปทรง Doctor's Bag มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.65

ภาพ 9 ภาพรูปลักษณ์ของกระเป๋าขนาดเล็ก รูปทรง Clutch Bag

ตารางที่ 3 การประเมินด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋าขนาดเล็ก รูปทรง Clutch Bag

หัวข้อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ ของกระเป๋าหนึ่งเทคนิคการสาน (กระเป๋าถือขนาดเล็ก)	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1.ด้านความงาม			
1.1 มีรูปลักษณ์แปลกใหม่	3.96	0.82	มาก
1.2 รูปทรงกระเป๋ามีความสมดุล	4.47	0.52	มากที่สุด
1.3 รูปทรงกระเป๋ามีความสวยงาม	4.30	0.66	มาก
1.4 วัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม	4.77	0.50	มากที่สุด
1.5 มีความน่าสนใจในการเลือกซื้อ	4.79	0.49	มาก
1.6 ลวดลายมีความสวยงาม น่าใช้	4.81	0.48	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.56	0.58	มากที่สุด
2.ด้านประโยชน์ใช้สอย			
2.1 มีความสะดวกต่อการใช้งาน	4.47	0.61	มาก
2.2 วัสดุที่นำมาใช้ง่ายต่อการบำรุงรักษา	4.60	0.58	มากที่สุด
2.3 มีความเหมาะสมสำหรับสุภาพสตรีที่มีอายุ 25-45 ปี	4.34	0.71	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.47	0.63	มาก
สรุปค่าเฉลี่ยรวม	4.52	0.61	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋าขนาดเล็ก รูปทรง Clutch Bag พบว่า

1.ด้านความงาม มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.56 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า ลวดลายมีความสวยงาม น่าใช้ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.81 รองลงมาวัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.69 และรูปทรงกระเป๋ามีความสมดุล ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.47

2.ด้านประโยชน์ใช้สอย มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมาก ค่าเฉลี่ย 4.47 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า วัสดุที่นำมาใช้ง่ายต่อการบำรุงรักษา ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.60 รองลงมาความสะดวกต่อการใช้งานระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.47 และมีความเหมาะสมสำหรับสุภาพสตรีที่มีอายุ 25-45 ปี ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.34

จึงสรุปได้ว่า ผลการประเมินด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋าขนาดเล็ก รูปทรง Clutch Bag มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมาก ค่าเฉลี่ย 4.52

การอภิปรายผล

อภิปรายผลการศึกษาด้านลวดลายจักสาน

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาด้านลวดลายจากเอกสาร ตำรา บทความวิจัย และจากการลงพื้นที่ของกลุ่มชุมชน เพื่อศึกษาทำเนียบผู้รู้/ภูมิปัญญาด้านงานหัตถกรรมจักสาน และรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนึ่งของกลุ่มสตรีกระเป๋าหนึ่งตำบลบ้านแห จังหวัดอ่างทอง จากนั้นสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบประเมินด้านลายสาน แบ่งหัวข้อการประเมินออกเป็น 4 ข้อ คือ 1. ลวดลายสานมีความสวยงาม 2. ลวดลายสานมีความแปลกใหม่ ทันสมัย 3.ลวดลายสานมีลักษณะประณีต ไม่บิดเบี้ยว และ 4. สีและลวดลายเหมาะสมสำหรับนำมาออกแบบกระเป๋า สรุปผลการศึกษาดังนี้

ผลการศึกษาด้านลวดลายสาน สำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดใหญ่ ได้แก่ ลายประยุกต์ที่ 2 มีระดับความเหมาะสมโดยรวมมาก ค่าเฉลี่ย 4.58 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า สีและลวดลายสานมีความเหมาะสมในการนำมาออกแบบกระเป๋า ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมาลวดลายสานมีความสวยงาม,ลวดลายสานมีลักษณะประณีต ไม่บิดเบี้ยว ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.67 เท่ากัน และลวดลายสานมีความแปลกใหม่ทันสมัย ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.00

ผลการศึกษาด้านลายสาน สำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดกลางได้แก่ ลายประยุกต์ที่ 2 มีระดับเหมาะสมโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.48 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า ลวดลายสานมีความสวยงาม ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.67 รองลงมา ลวดลายสานมีความแปลกใหม่ ทันสมัย ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.60 และ สีและลวดลายสานมีความเหมาะสมในการนำมาออกแบบกระเป๋า ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.40

ผลการศึกษาด้านลายสานสำหรับออกแบบกระเป๋าขนาดเล็กได้แก่ ลวดลายประยุกต์ที่ 3 มีระดับเหมาะสมโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.73 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า สีและลวดลายสานมีความเหมาะสมในการนำมาออกแบบกระเป๋า, ลวดลายสานมีความแปลกใหม่ทันสมัย ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 5.00 เท่ากัน และลวดลายสานมีความสวยงาม ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.67 สอดคล้องกับแนวคิดของ สมเกียรติ ตั้งนโม (2539) กล่าวถึง ประโยชน์ของสีในการออกแบบ ได้แก่ 1) การใช้สีเพื่อเรียกร้องความสนใจ สีสามารถเรียกร้องความสนใจได้ดีกว่าองค์ประกอบอื่นๆ ตามสามารถจับสีได้ก่อนอื่น ตามมาด้วยภาพและ สัญลักษณ์ต่างๆ จากนั้นจึงเป็นตัวอักษรตามมาด้วยรูปทรง ข้อความและลวดลายซ้ำ 2) การใช้สีเพื่อดึงดูดความสนใจ งาน ออกแบบที่มีสีสามารถดึงดูดคนดูไว้ได้ทนนานกว่าการใช้สีขาว - ดำ การใช้สีเพื่อสื่อสารข้อมูล สีทำให้ผู้ดูจดจำข้อมูลสื่อสารและงานออกแบบนั้นได้เป็นอย่างดี ระดับการสื่อสารของสีมีหลายประเภท เพื่อกระตุ้นประสาทสัมผัสอื่นๆ 3) การใช้สีเพื่อสื่อสารข้อมูลสี ทำให้ผู้ดูจดจำข้อมูลเพื่อสื่อสารผลงานออกแบบนั้นได้เป็นอย่างดี ระดับการสื่อสารของสีมีหลายประเภท เพื่อกระตุ้น ประสาทสัมผัสอื่นๆ สื่อสารอารมณ์ความรู้สึก

อภิปรายผลการออกแบบกระเป๋า

จากการวิเคราะห์รูปทรงกระเป๋าหนึ่งโดยใช้เทคนิคการสาน กลุ่มสตรีกระเป๋าหนึ่งตำบลบ้านแห จังหวัดอ่างทองผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาจากทฤษฎี เอกสาร ตำรา Website และเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 3 ท่าน การสร้างเครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบประเมินรูปแบบกระเป๋าเพื่อหาตัวแทนรูปทรงกระเป๋าทั้ง 3 ขนาด นำมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ประกอบด้วย กระเป๋าถือขนาดใหญ่, กระเป๋าถือขนาดกลาง และกระเป๋าถือขนาดเล็ก

ผลการออกแบบกระเป๋าถือขนาดใหญ่ได้แก่ รูปทรงที่ 2 Tote bag มีระดับเหมาะสมโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.60 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า รูปทรงกระเป๋ามีความเหมาะสมสำหรับสุภาพสตรีที่มีอายุ 25-45 ปี ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมารูปทรงกระเป๋ามีความสะดวกต่อการใช้งาน, รูปทรงกระเป๋ามีความสมดุลสวยงาม ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.67 เท่ากัน และรูปทรงกระเป๋ามีรูปลักษณะแปลกใหม่, รูปทรงกระเป๋ามีความน่าสนใจในการเลือกซื้อ ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.33 เท่ากัน

ผลการออกแบบกระเป๋าถือขนาดกลางได้แก่ รูปทรงที่ 2 Doctor's Bag มีระดับเหมาะสมโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า รูปทรงกระเป๋ามีความสะดวกต่อการใช้งาน, รูปทรงกระเป๋ามีความเหมาะสมสำหรับสุภาพสตรีที่มีอายุ 25-45 ปี ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 5.00 เท่ากัน รองลงมารูปทรงกระเป๋ามีความสมดุลสวยงาม, รูปทรงกระเป๋ามีรูปลักษณะแปลกใหม่ ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.33 เท่ากัน และรูปทรงกระเป๋ามีความน่าสนใจในการเลือกซื้อ ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.00 สอดคล้องกับแนวคิดของสมควร สนองอุทัย (2553, น. 238) กล่าวว่า การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ให้ตรงกับรสนิยมของตลาด ซึ่งในแต่ละตลาดมีรูปแบบ และสีต่างกัน จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่นในตลาดของสหรัฐอเมริกา นิยมผลิตภัณฑ์เครื่องหนังที่มีความแข็งแรง และใช้สีในการเน้นรูปแบบให้ดูมีมนวล ในตลาดยุโรปนิยมผลิตภัณฑ์ที่มี รูปแบบ และสี สดคล้องกับแฟชั่น เสื้อผ้าตามฤดูกาล สำหรับตลาดเอเชียโดยเฉพาะชาวญี่ปุ่น นิยมสินค้าคุณภาพดี มีความละเอียดอ่อน ฝีมือต้องประณีต และสีสวยๆ แบบธรรมชาติ

ผลการออกแบบกระเป๋าถือขนาดเล็กได้แก่ รูปทรงที่ 3 Clutch Bag มีระดับเหมาะสมโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.37 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า รูปทรงกระเป๋ามีความเหมาะสมสำหรับสุภาพสตรีที่มีอายุ 25-45 ปี ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมารูปทรงกระเป๋ามีความน่าสนใจในการเลือกซื้อ ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50 และ รูปทรงกระเป๋ามีความสมดุลสวยงาม ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.33

อภิปรายผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณะของกระเป๋าหนึ่ง โดยใช้เทคนิคการสาน

ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้ประกอบการด้านผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนึ่ง จำนวน 9 ท่าน กลุ่มที่ 2 สุภาพสตรีที่มาเลือกซื้อสินค้าโอท็อป ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพคเมืองทองธานี ในงาน OTOP Midyear 2018 จังหวัดประทุมธานี จำนวน 100 คน

การอภิปรายผลการประเมินความพึงพอใจรูปทรงกระเป๋าถือขนาดใหญ่ รูปทรง TOTE Bag มีรายละเอียดผลการประเมินดังนี้ ด้านความงาม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า ลวดลายและสีมีความสวยงาม เหมาะสมน่าใช้ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.81 รองลงมารูปทรงกระเป๋ามีความสมดุล ระดับความพึงพอใจ

มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.74 และวัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.61 ด้านประโยชน์ใช้สอย ระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.55 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า มีความสะดวกต่อการใช้งาน ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.69 รองลงมา มีความเหมาะสมสำหรับสภาพสตรีที่มีอายุ 25-45 ปี ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.51 และวัสดุที่นำมาใช้ง่ายต่อการบำรุงรักษาความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.46 จึงสรุปได้ว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋าขนาดใหญ่ รูปทรง TOTE Bag ด้านความงามและด้านประโยชน์ใช้สอย มีระดับความพึงพอใจรวมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53

การอภิปรายผลการประเมินความพึงพอใจรูปทรงกระเป๋าถือขนาดกลาง รูปทรง Doctor's Bag มีรายละเอียดผลการประเมินดังนี้ ด้านความงาม มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.62 เมื่อพิจารณาตามรายข้อ พบว่า ลวดลายและสี มีความสวยงาม เหมาะสมน่าใช้ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.81 รองลงมา รูปทรงกระเป๋า มีความสวยงาม ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.78 และรูปทรงกระเป๋ามีความสมดุล ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.74 ด้านประโยชน์ใช้สอย มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.69 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมสำหรับสภาพสตรีที่มีอายุ 25-45 ปี ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.77 รองลงมา วัสดุที่นำมาใช้ง่ายต่อการบำรุงรักษา ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.74 และมีความสะดวกต่อการใช้งาน ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.55 จึงสรุปได้ว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋าถือขนาดกลาง รูปทรง Doctor's Bag ด้านความงามและด้านประโยชน์ใช้สอย มีระดับความพึงพอใจรวมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.65 สอดคล้องกับแนวคิดของ รัฐไท พรเจริญ (2546, น. 4) กล่าวว่า ประโยชน์ใช้สอยสำหรับงานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้องสนองตอบการใช้งานได้ตามที่ออกแบบไว้มิใช่ ออกแบบให้สวยงามอย่างเดียว ในปัจจุบันประโยชน์ใช้สอยสามารถสร้างจุดขายที่ดีให้กับสินค้า

การอภิปรายผลการประเมินความพึงพอใจรูปทรงกระเป๋าถือขนาดเล็ก รูปทรง Clutch Bag มีรายละเอียดผลการประเมินดังนี้ ด้านความงาม มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.56 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า ลวดลายและสี มีความสวยงาม เหมาะสมน่าใช้ ระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.81 รองลงมา วัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.77 และรูปทรงกระเป๋ามีความสมดุล ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.74 ด้านประโยชน์ใช้สอย มีระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.47 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า มีความสะดวกต่อการใช้งาน ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.60 รองลงมา มีความสะดวกต่อการใช้งาน ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.47 และมีความเหมาะสมสำหรับสภาพสตรีที่มีอายุ 25-45 ปี ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.34 จึงสรุปได้ว่า ผลการประเมินด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปลักษณ์ของกระเป๋าขนาดเล็ก รูปทรง Clutch Bag ด้านความงามและด้านประโยชน์ใช้สอย มีระดับความพึงพอใจรวมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.52

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการเลือกใช้วัสดุ ควรมีการใช้วัสดุหนึ่งแท้เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า
2. ด้านลายสาน ควรมีการออกแบบลวดลายให้เป็นเอกลักษณ์ที่น่าจดจำ รวมถึงการพัฒนาด้านกระบวนการสานให้มีความแปลกใหม่ โดยเลือกใช้วัสดุผสมผสาน

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องออกแบบและพัฒนากระเป๋าหนังโดยใช้เทคนิคการสาน กลุ่มสตรีกระเป๋าหนัง ตำบลบ้านแห จังหวัดอ่างทอง ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ รวมทั้งได้รับความกรุณาจาก คุณบุญมาก วิริยะพันธุ์ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลบ้านแห จังหวัดอ่างทอง ที่ให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจักสาน, ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต ที่ให้ความรู้อันเป็นประโยชน์ ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์กับงานวิจัย ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถาม ในการเป็นกลุ่มตัวอย่าง ให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

นฤทธิ วัฒนภู. (2555). ศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านไทย. กรุงเทพฯ : วาดศิลป์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

รัฐไท พรเจริญ. (2546). เส้นและแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย - ญี่ปุ่น).

วิรุณ ตั้งเจริญ. (2539). การออกแบบ. กรุงเทพฯ: วิมวอลาร์ท.

ศิริพรรณ ปีเตอร์. (2550). มนุษย์และการออกแบบ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สมเกียรติ ตั้งนโม. (2536). ทฤษฎีสี a complete guide for artists. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สมควร สมองอุทัย. (2553). เครื่องหนังทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ลเอ็ดดูเคชั่น.